

Ärendenummer: 2021-843

Klassificerings-ID: 1.2.3

Datum: 29 juni 2021

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.sei.esd.remissor@regeringskansliet.se

Vem kan man lita på? (SOU 2021:9)

dnr I2021/00503

Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), som har i uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen i syfte att göra den offentliga förvaltningen mer effektiv och ändamålsenlig, lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning och generella synpunkter

DIGG tillstyrker i stort förslagen i delbetänkandet och instämmer i huvudsak i de bedömningar som utredningen gör. DIGG vill därutöver framföra följande synpunkter:

- DIGG avstyrker en särskild reglering för personuppgiftsbehandlingen i den föreslagna förvaltningsgemensamma valideringstjänsten eftersom den inte är nödvändig.
- Det vore olyckligt att avgiftsfinansiera valideringar, särskilt enstaka sådana, eftersom administrationskostnaden för parterna vida kan överstiga den direkta nyttan på kort sikt. Därmed kan valideringstjänsten komma att bli underutnyttjad vilket för med sig negativa effekter på både kort och lång sikt.
- För DIGG innebär förslagen i delbetänkandet att kapaciteten behöver utökas och för det behöver DIGG förstärkt anslag.

Detaljerade synpunkter

8.1.2 Autentisering av webbplatser, elektroniska tidsstämplingar och elektroniska tjänster för rekommenderade leveranser

DIGG bedömer att elektroniska tjänster för rekommenderade leveranser och tidsstämplingar har stor betydelse vid införandet av SDG-förordningen (Single Digital Gateway). Kvalificerade tjänster för tidsstämpling kan bli aktuella att använda.

8.1.3 Ökad användning kräver även ökad digital delaktighet

DIGG instämmer i delbetänkandets beskrivning av att arbetet med att öka den digitala tillgängligheten måste fortsätta. DIGG vill lyfta fram vikten av att införa en statligt utfärdad e-legitimation och möjlighet till e-underskrift. I detta arbete krävs särskilt fokus på inkludering vilket kan kräva att även en variant för mobiltelefoner införs.

8.2.5 Behoven ska avgöra när avancerade eller kvalificerade elektroniska underskrifter används

DIGG ställer sig bakom bedömningen att avancerade respektive kvalificerade elektroniska underskrifter bör användas när det utifrån författningskrav, verksamhetens behov eller informationssäkerhetshänseende är påkallat.

8.3 En utökad tillitsförteckning

DIGG tillstyrker förslagen och delar bedömningarna. DIGG är positiv till förslaget om att granskning av underskriftstjänster flyttas från DIGG till Post- och telestyrelsen.

Publicering av vissa krav och utförande av tekniska tester som är specifika för den från e-legitimationen fristående underskriftstjänsten bör även fortsatt utgöra en del av DIGG:s stöd till myndigheter. Syftet är bland annat att säkerställa de fristående underskriftstjänsternas tekniska interoperabilitet i förhållande till DIGG:s identitetsfederation (Sweden Connect).

8.4.2 Myndigheten för digital förvaltning ska tillhandahålla en nationell valideringstjänst

DIGG ställer sig bakom förslaget om att myndigheten ska tillhandahålla en nationell valideringstjänst och att den ska regleras i författning.

Den nationella valideringstjänsten kommer att utgöra en del av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen som är under utveckling på

uppdrag av regeringen. Därför vill DIGG påtala behovet av att regleringen av valideringstjänsten och den övriga digitala infrastrukturen samordnas.

8.4.3 Användning av den nationella valideringstjänsten

DIGG planerar att ta fram valideringstjänsten i flera varianter. DIGG har fördelat medel till utveckling av valideringstjänst från det särskilda anslaget 2:7 för 2021. Finansieringen i anslag 2:7 kommer dock inte räcka för kommande föreslagen utveckling och framförallt inte för drift och förvaltning och de utökade uppgifterna till DIGG, däribland främjande och kommunikation.

DIGG anser att varken enstaka valideringar eller nedladdning av öppen källkod från DIGG ska avgiftsbeläggas. Den centrala varianten av tjänsten, med systemgränssnitt (API) skulle kunna avgiftsbeläggas men i första hand föreslår DIGG anslagsfinansiering även av denna variant. Motivet är att kostnaden för administration kan överstiga rimliga nivåer på avgift. Det finns även en risk för underutnyttjande av valideringstjänsten, som i sin tur kan leda till att kostnader uppstår inom andra delar av offentlig förvaltning. Sammantaget leder detta till behov av ökat förvaltningsanslag.

Flera myndigheter som har i uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam infrastruktur för informationsutbyte har i en delredovisning också redovisat ställningstaganden och rekommendationer kring finansiering. Där anges att anslag bedöms skapa bättre förutsättningar för att skapa den nytta som önskas och att dessa kan avsättas genom omfördelning inom staten. Vidare bedömer myndigheterna att om avgifter ska användas bör avgiftsmodellen inte vara transaktionsbaserad. Även ESV uttrycker i rapporten (2020:23) Styrning och finansiering av förvaltningsgemensam digital infrastruktur att anslag är huvudregeln för att finansiera statlig verksamhet och bör därför alltid övervägas som ett förstahandsalternativ.

8.4.6 Behandling av personuppgifter

DIGG avstyrker detta förslag. Genom den utökade uppgiften får DIGG ett sådant stöd för behandlingen som är tillräckligt enligt artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. DIGG:s uppgifter och ansvar för valideringstjänsten är därmed tydligt utpekade. Bestämmelserna i dataskyddsförordningen, dataskyddslagen och den av utredningens förslagna författningsreglering avseende den nationella valideringstjänsten är därmed tillräckliga och en särskild reglering är därför inte nödvändig.

8.4.7 Offentlighet och sekretess

DIGG instämmer i bedömningen att en validering som utförs i myndighetens valideringstjänst kan utformas på ett sådant sätt så att den omfattas av tryckfrihetsförordningens undantag för teknisk bearbetning och lagring.

8.5 Bevarande

DIGG vill lyfta fram valideringsintyg som en viktig möjlighet efter en utförd validering av e-underskrifter och e-stämplatser och ser fram emot fortsatt utredning i samverkan med Riksarkivet.

8.6.3 En utökad roll för Myndigheten för digital förvaltning

DIGG ställer sig bakom förslaget att bredda myndighetens främjandeuppdrag till att omfatta alla betrodda tjänster. En kritisk framgångsfaktor för att lyckas med uppdraget är god kommunikation, som i sin tur kräver resurser.

DIGG anser inte att ett särskilt uppdrag om att ta fram vägledning behövs, men däremot ryms inte främjandeaktiviteterna som krävs inom nuvarande förvaltningsanslag. En ytterligare utökning av förvaltningsanslaget kan dessutom krävas med anledning av att de betrodda tjänsterna bli fler i förslaget till revidering av EU:s eIDAS-förordning.

8.8 Ökad medverkan i standardiseringsarbete

DIGG instämmer i behovet av ökade svenska insatser inom områdets internationella standardiseringsarbete. Att arbeta aktivt med dessa frågor kräver särskild kompetens. DIGG:s förvaltningsanslag måste ökas för att DIGG ska kunna rekrytera och prioritera uppgiften högre än idag.

10 Konsekvenser

För att DIGG ska kunna hantera de utökade uppgifterna enligt förslagen i delbetänkandets avsnitt 8.4.3, 8.6.3 och 8.8 på ett ändamålsenligt sätt och över tid vill DIGG särskilt påtala att anslagsförstärkning är nödvändig.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Anna Eriksson. I den slutliga handläggningen har också leveransområdeschefen Annika Bränström och chefsjuristen Linn Kempe deltagit. Föredragande har varit specialisten Eva Sartorius.

Anna Eriksson